ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਬਨਾਮ
ਵਸੰਤ ਮਹਾਦੇਵ ਪਾਟਿਲ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਐਲ.ਆਰ.ਐਸ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 510 ਦੀ 2022)
ਫਰਵਰੀ 14, 2022
[ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਬੀ. ਵੀ. ਨਾਗਰਥਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2013 – ਧਾਰਾ.19 – ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਕ੍ੇਤਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾ ਐਕਟ, 1966 – ਧਾਰਾਵਾਂ.126, 127 – ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਐਕਟ, 1894 – ਧਾਰਾਵਾਂ.4, 6, 11 – ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ – ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ – ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ. 127 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ – ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਜਮਾ ਕਰਨਾ – ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਲੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 1894 ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ. 4, 6 ਅਤੇ 11 ਅਧੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਕਮ ਜਮਾ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ – ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਉੱਤੇ, ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਕਮ ਜਮਾ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਪਰੰਤੂ ਚੂੰਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਤਨੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਕਮ ਦੇ ਬਦਲੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੇਬਲ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰ -ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਜਮਾ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਹੇਠ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਕਮ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਕਤ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ – ਪਰੰਤੂ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ. 126(2) ਅਤੇ (4) ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ.19 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੰਗਣ ਲਈ ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਹ ਰਕਮ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਮਾ ਕਰਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਬਾਰੇ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ 2013 ਦੇ ਕਹੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਐਲਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਫਿਰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਟੀਡੀਆਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਾਵੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਟੀਡੀਆਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸਨ - ਅਪੀਲ ਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਮਿਤੀ 02.01.2012 ਨੂੰ ਐਮਆਰਟੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਅਧੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਖੇਤਰ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ - ਕੇਵਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਵੱਲੋਂ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਜਮੀਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਣਾ, ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕਣਾ, ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਐਲਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤਾ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ - ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਬਜਟੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਨਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਐਮਆਰਟੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ - ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਿਟ ਆਫ ਮੈਂਡੇਮਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ/ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ

ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੇਕਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ/ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਥਾਰਿਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜਮੀਨ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਰਤਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਰੰਗੀਨ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਸੱਤਾ ਦੀ ਕਸਰਤ ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਖਜ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਪਾਵੇਗੀ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਟੀਡੀਆਰ ਦੇ ਅਨੁਦਾਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ, ਜਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਟੀਡੀਆਰ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਇੱਕੋ ਅਰਦਾਸ ਸੀ ਕਿ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ - ਇਸ ਲਈ, ਹੁਣ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਮੀਨ ਲਈ ਟੀਡੀਆਰ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਜਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਅਪ੍ਰੋਬੇਟ ਅਤੇ ਰੀਪ੍ਰੋਬੇਟ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਲਈ, ਜਮੀਨ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਪਯੁਕਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਰਤਣਯੋਗ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਹ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਦਲੇ ਟੀਡੀਆਰ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਐਲਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 510 ਦੇ 2022 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 511 ਦੇ 2022 ਨੂੰ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ: 1. 1 ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਰੱਖਣ ਦੌਰਾਨ, ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਉੱਤੇ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੇ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਹੁਤ ਉਪਯੁਕਤ ਅਤੇ ਵਰਤਣਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਇਲਾਕਾ ਬਾੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ 'ਜਯੰਤੀ ਨਾਲਾ' ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਨਦੀ ਬਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਿਵੇਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਕਿੰਗ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸੜਕ ਨੂੰ ਚੌੜਾ ਕਰਨ ਵਰਗੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਲਈ, ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਬਰਤਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਟਾਉਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਵਿਕਾਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੂੰ ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਸ ਖਾਸ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਤੇ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਉਪਯੁਕਤਤਾ ਸਬੰਧੀ ਸਾਰੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਤ ਵਜੋਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 9.5]

1.2. ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 126 ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਡਰਾਫਟ ਰੀਜਨਲ ਪਲਾਨ, ਵਿਕਾਸ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਟਾਉਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਸਕੀਮ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਹੈ, ਤਾਂ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ, ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1894 ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ (ਹੁਣ ਇਹ ਐਕਟ 2013 ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ)। ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ/ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1894 ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 126(2) ਤੋਂ 126(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। MRTP ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਅੱਗੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਖਵੇਂ, ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਐਮਆਰਟੀਪੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਯੋਜਨਾ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਖੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾ, ਜਾਂ ਅੰਤਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਇਸਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ 126 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਜਾਂ (4) ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ (ਦਸ ਸਾਲ), ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਜ਼ਟ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ,

ਉਚਿਤ ਰਾਖਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਜੇ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਅਹੁਦਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਅਹੁਦਾ ਅਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਹੀਂ, ਸਬੰਧਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 127 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅੱਗੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਪ- ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ, ਵੰਡ ਜਾਂ ਅਹੁਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ (1), ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗੀ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ [ਪੈਰਾ 10.1][388-E-H; 389-ਏ-ਸੀ]

1.3. ਜੇਕਰ ਡਰਾਫਟ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ/ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਰਿਜ਼ਰਵ ਜ਼ਮੀਨ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਖਰੀਦੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਉੱਤੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ/ਆਵੰਟਨ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਜਿਹੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ/ਆਵੰਟਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਅਧੀਨ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 127 ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਵਜੋਂ ਕਹਿਣਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਐਨਕਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਅਧੀਨ ਐਲਾਨ ਹੁਣ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਅਧੀਨ ਐਲਾਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 127 ਅਨੁਸਾਰ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਐਕਟ, 2013 ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ/ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਲੈਪਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ/ ਵੰਡ [ਪੈਰਾ 11][393-C-F]

1.4. ਜਿਸ ਪਹਿਲੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਅਸਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ 1976 ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੀ ਸੋਧੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ 18.12.1999 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈ ਅਤੇ 01.02.2000 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਵੀ ਅਸਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 02.01.2012 ਅਧੀਨ ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 127 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਖਰੀਦਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਤਰ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਣਾ, ਬਿਨਾਂ ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਤੋਂ, ਨਾਮਤ: ਉਕਤ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਐਲਾਨ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ, ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 11.I]

1.5. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੈਂਡੇਮਸ ਦੀ ਰਿਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਐਲਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਨੇ 18.02.2012 ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਚਾਰਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ, ਸਿਰਫ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਬਜਟੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਣਾਉਣਾ ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 127 ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਐਲਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂਡੇਮਸ ਦੀ ਰਿਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1894 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। [ਪੈਰਾ 12][394-B-E]

1.6. ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਪਰਿਣਾਮਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ

ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 127(1) ਅਧੀਨ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ, ਆਵੰਟਨ ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗਾ ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 127(1) ਅਧੀਨ। [ਪੈਰਾ 13]

1.7. ਜਦੋਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਸਬੰਧੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਮੈਂਡੇਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੇ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਇਸਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ। [ਪੈਰਾ 14]

1.8. ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਐਲਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਕਾਉਂਟਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਉਹਨਾਂ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਰਤਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਜਯੰਤੀ ਨਾਲਾ' ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਨਦੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਜਨਤਕ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਪਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਫੀ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਤੱਕ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਰਤਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਖੇਤਰ ਉੱਚ ਜਲ ਰੇਖਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਬਰਸਾਤੀ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਉਕਤ ਖੇਤਰ ਹੜ੍ਹ ਦੀ ਚਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਅਸਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਵਾਦਿਤ ਅਤੇ ਵਰਤਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਨਤਕ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਯੋਜਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਤੇ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਸੱਚਮੁੱਚ ਜਨਤਕ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਪਯੁਕਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਰਤਣਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਹਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਇਹ ਦੇਖੇਗਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਉਪਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਮੁੱਲਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ/ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਰਤੋਂਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਰੰਗੀਨ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲੇ ਸੱਤਾ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਖਜ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਪਾਵੇਗੀ।

[ਪੈਰਾ 15]

1.9. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਖਰੀਦ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਨਾ ਜਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਵੈਧ ਕਾਰਨ ਸੀ। 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 77,65,12,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਖਰੀਦ ਲਈ ਸਾਲਾਨਾ ਬਜਟ ਸਿਰਫ 21 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਬਜਟੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਵੀ, ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਜੋ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਰਤੋਂਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਇਹ ਸੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ, ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ, ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ

22 ਦੇ ਕਲਾਜ਼ਾਂ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 31 ਦੇ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (5) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਜਨਤਕ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਉਚਿਤ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਬੰਧਨ ਇੱਕੋ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਤਕ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਭਾਰੀ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਇਹ ਵਿੱਤੀ ਬੰਧਨ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕਹਿਣਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕੋ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਖਾਸ ਹੱਦ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਭਾਵੇਂਕਿ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂਯੋਗ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਉਪਯੁਕਤ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 16]

1.10. ਅਪਰੋਬੇਟ ਅਤੇ ਰੀਪ੍ਰੋਬੇਟ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ 'ਤੇ, ਜ਼ਮੀਨਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹੁਣ ਮੂਲ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਟੀਡੀਆਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਅਪਰੋਬੇਟ ਅਤੇ ਰੀਪ੍ਰੋਬੇਟ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ, ਮੂਲ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰਾਂ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਕਿ ਉਹ ਟੀਡੀਆਰ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਇਕੋ ਅਰਦਾਸ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਹੁਣ ਮੂਲ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰਾਂ - ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟੀਡੀਆਰ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 17]

1.11. ਭਾਵੇਂਕ ਹੋਰ ਵੀ, ਜ਼ਮੀਨਦਾਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਟੀਡੀਆਰ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਖਰੀਦੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਹੋਵੇ। ਇਕ ਵਾਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਪਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਦਲੇ ਟੀਡੀਆਰ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਯੂਨੀਫਾਇਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 2020 ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੀ ਧਾਰਾ 11.2.3 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਨਾਲ੍ਹਾ, ਦਰਿਆ, ਕੁਦਰਤੀ ਧਾਰਾ, ਕੁਦਰਤੀ ਤਾਲਾਬ, ਟੈਂਕ, ਜਲ ਸਰੋਤ ਆਦਿ ਅਤੇ ਉਹ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਜੋ ਯੂਡੀਸੀਪੀਆਰ, 2020 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਵਿਕਸਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਲਈ ਟੀਡੀਆਰ ਦੇਣਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਟੀਡੀਆਰ ਦੇਣ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 17.1, 17.2]

1.12. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਐਲਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤਦਨੁਸਾਰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਮੂਲ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰਾਂ-ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਰੱਦ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਤੀਜਤਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੂਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 18][12]

1.13. ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 511 ਦੇ 2022 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਪਬਲਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 19]

ਗਿਰਨਾਰ ਟਰੇਡਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2007) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 555 : [2007] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 383; ਸ਼੍ਰੀਰਾਮਪੁਰ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕੌਂਸਲ, ਸ਼੍ਰੀਰਾਮਪੁਰ ਬਨਾਮ ਸਤਿਆਭਾਮਾਬਾਈ ਭੀਮਾਜੀ ਦਾਵਖੇਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2013) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 627 : [2013] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 664; ਛਬੀਲਦਾਸ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2018) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 784 : [2018] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 411 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਮੁੰਬਈ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਏਅਰਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਗੋਲਡਨ ਚੈਰੀਅਟ ਏਅਰਪੋਰਟ & ਅਨ੍ਹ. (2010) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 422 : [2010] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 326; ਜੋਇੰਟ ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਆਫ ਏਅਰ ਲਾਈਨ

ਪਾਈਲਟਸ' ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਏ.ਐਲ.ਪੀ.ਏ.ਆਈ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਸਿਵਲ ਏਵੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (2011) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 435 : [2011] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1019; ਕਰਮ ਕਪਾਹੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਲਾਲ ਚੰਦ ਪਬਲਿਕ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਅਨ੍ਹ. (2010) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 753 : [2010] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 422; ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੁੰਬਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹੀਰਾਮਮ ਸੀਤਾਰਾਮ ਦੇਓਰੁਖਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2019) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 411 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

NONE

[2010] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 326 ਪੈਰਾ 4.4 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

NONE

[2011] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1019 ਪੈਰਾ 4.4 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

NONE

[2011] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1019 ਪੈਰਾ 4.4 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

NONE

[2010] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 422 ਪੈਰਾ 4.4 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

NONE

[2007] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 383 ਪੈਰਾ 10.6, 11 ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

NONE

[2013] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 664 ਪੈਰਾ 10.6, 11 ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

NONE

[2018] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 411 ਪੈਰਾ 10.6, 11 ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 510 ਦੇ 2022।

13.08.2018 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਐਟ ਬੰਬੇ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਿਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 5310 ਦੇ 2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਪਾਟੀਲ(ਮ੍ਰਿਤਕ) ਲੀਗਲ ਰਿਪ੍ਰੇਜੈਂਟੇਟਿਵਜ਼ ਰਾਹੀਂ

ਨਾਲ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 511 ਦਾ 2022.

ਮਿਸ ਅਪਰਾਜਿਤਾ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਐਮ. ਜਾਧਵ, ਅਨੀਸ਼ ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਬ੍ਰਿਜ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਾਹ, ਮਿਸ ਕੁਰਰਤੁਲੈਨ, ਆਦਿਤਿਆ ਐਸ. ਜਾਧਵ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ.

ਚੰਦਰ ਉਦੈ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਭੈ ਅਨਿਲ ਅੰਤੁਰਕਰ, ਅਮਜਦ ਮਕਬੂਲ, ਤਨਾਜੀ ਮਹਾਤੂਗਾਡੇ, ਵੈਭਵ ਕੁਲਕਰਨੀ, ਹਰਸ਼ਵਰਧਨ ਸੂਰਯਵੰਸ਼ੀ, ਮਿਸ ਭਵਿਆ ਪਾਂਡੇ, ਧ੍ਰੁਵ ਟੈਂਕ, ਡਾ. ਆਰ. ਆਰ. ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ, ਮੈਸਰਜ਼ ਡਾ. ਆਰ. ਆਰ. ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ ਅਤੇ ਐਸੋਸੀਏਟਸ, ਮਿਸ ਯੁਗਾਂਧਰਾ ਪਵਾਰ, ਰੌਹੁਲ ਚਿਤਨਿਸ, ਸਚਿਨ ਪਾਟੀਲ, ਆਦਿਤਿਆ ਏ. ਪਾਂਡੇ, ਜਿਓ ਜੋਸਫ, ਮਿਸ ਸ਼ੈਤਲ ਸ਼ੇਪਾਲ, ਅਮਿਤ, ਮਨੀਸ਼ ਸਕਸੈਨਾ, ਵਿਪਿਨ ਕੁਮਾਰ ਸਕਸੈਨਾ, ਮਿਸ ਕਾਜਲ ਰਾਣੀ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੋਹਰੀ ਜੰਮੂ ਨੇ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ

ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ.

1. ਬੰਬਈ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 13.08.2018 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਲਿਖਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਇੱਥੇ ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ – ਅਸਲ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਦਾ ਐਲਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂਡੇਮਸ ਦੀ ਰਿਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 510 ਦਾ 2022 ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।

1.1 ਉਕਤ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 5310 ਦਾ 2018 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ 13.08.2018 ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 5310 ਦਾ 2018 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਿਵਲ ਅਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2461 ਦਾ 2018 ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਨਕਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਥਾਂ ਟੀਡੀਆਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 10.12.2018 ਨੂੰ ਦਿਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 511 ਦਾ 2022 ਹੈ ਜੋ ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:-

2.1 ਵਿਵਾਦ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਆਰ. ਐਸ. ਨੰਬਰ 138 ਹੈ, ਜੋ 3 ਹੈਕਟਰ ਅਤੇ 65 ਏਰਸ ਨਾਪਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਵਿੱਚ ਈ ਵਾਰਡ, ਨਿਊ ਪੈਲੇਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਮਾਲਕ ਅਸਲ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਹਨ। ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ 18.12.1999 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪਾਰਕਿੰਗ, ਬਾਗ, ਸੀਵਰੇਜ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਆਦਿ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਖਰੀਦਿਆ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸਲ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ – ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰੀਜ਼ਨਲ ਅਤੇ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਐਕਟ, 1966 (ਇਸਨੂੰ "ਐਮਆਰਟੀਪੀ ਐਕਟ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 127 ਅਧੀਨ 02.01.2012 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਸੀ।

2.2 18.02.2012 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਤਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀ ਆਮ ਸਭਾ ਨੇ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ 17.04.2012 ਨੂੰ, ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਜਬਰੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਇਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ 07/09.07.2012 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਇਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਖਾਸ ਜਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ (11), ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਨਿਗਮ ਨੂੰ

ਜਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਐਕਟ, 1894 (ਇਸ ਨੂੰ "ਐਕਟ ਆਫ 1894" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਕਮ ਦਾ 25% ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਐਕਟ ਆਫ 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਐਲਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਦਾਜ਼ਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਕਮ ਦਾ 25% ਅਤੇ ਐਕਟ ਆਫ 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਇਨਾਮ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਦਾਜ਼ਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਕਮ ਦਾ ਬਾਕੀ 50% ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ।

2.3 ਜਦੋਂ 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਜਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਐਕਟ, 1894 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਲੀ ਜਮੀਨ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਖਾਸ ਜਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ 77,65,12,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ 06.10.2015 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਗਮ ਅਜਿਹੀ ਵੱਡੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ 17.03.2016 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਮੂਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ - ਜਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਕਮ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੇਬਲ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰ (ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ.) ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਮੂਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 12.05.2017 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਦੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਖਾਸ ਜਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 22.09.2016 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਦਾ 30% ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਜਮੀਨ 'ਜਯੰਤੀ ਨਾਲਾ' ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 2016-17(ਏ.ਐਸ.ਆਰ.) ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਧੀਨ ਰੱਖਦਿਆਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ 77,65,12,000/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 43,41,29,400/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

2.4 ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਸੀ TDR ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਨਿਗਮ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਿਗਮ ਮੁਤਾਬਕ ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੀ ਵਿਕਾਸ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਾਸ ਕੰਟਰੋਲ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੂੰ, ਟੀਡੀਆਰ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਸਪੁਰਦ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਅਤੇ ਬੋਝ ਤੋਂ ਮੁਕਤ। ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਗਮ ਲਈ, ਰਾਖਵਾਂ ਖੇਤਰ ਹਾਈ ਫਲੱਡ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਲਾਈਨ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਗਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਖਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ/ਇਲਾਕਾ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ ਅਤੇ 'ਜਯੰਤੀ ਨਾਲਾ' ਨਾਮਕ ਨਦੀ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਗਮ, ਟੀਡੀਆਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸੀ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ, ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ - ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਨਿਗਮ ਮੁਤਾਬਕ ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਡੀ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਰਾਖਵਾਂ ਹੈ। ਵਿਚਕਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਹੋਏ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ TDR ਅਤੇ ਮੂਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ - ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾਈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ:-

a ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਜਾਣ;

b. ਕਿ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੈਂਡੇਮਸ ਦੀ ਰਿਟ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਰਿਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਮੈਂਡੇਮਸ ਦੀ ਰਿਟ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਅੰਤਿਮ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਧੀਨ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਤੇ (4) ਦਾ ਸੈਕ. 126 ਦਾ ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੈਕ. 19 ਦੇ ਨਾਲ ਜਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ, ਪੁਨਰਵਾਸ, ਅਤੇ ਪੁਨਰਸੈਟਲਮੈਂਟ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਉੱਚਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ;

2013;

c. ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੈਂਡੇਮਸ ਦੀ ਰਿਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਰਿਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਵਿੱਚ ਮੈਂਡੇਮਸ ਦੀ ਰਿਟ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 3 ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਅਰਥਾਤ Rs. 77,64,12,000/- ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 7 ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 7 ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਉਕਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਈ ਦੇਣ;

d. ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ।

2.5 ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਸਲ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 6 – ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਐਮਆਰਟੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ Rs.43,41,29,400/- ਦੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਰੇ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਤਨਾ ਵੱਡਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਜਟੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਟੀਡੀਆਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਵਿਕਾਸ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਟੀਡੀਆਰ ਦੇ ਅਨੁਦਾਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਅਸਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ – ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ 'ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਦ ਤੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਇੱਕ ਗੀਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਖੇਤਰ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਨਦੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ 'ਜਯੰਤੀ ਨਾਲਾ' ਹੈ, ਉਸ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਖੇਤਰ ਉੱਚ ਹੜ੍ਹ ਰੇਖਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਬਰਸਾਤੀ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਉਕਤ ਖੇਤਰ ਹੜ੍ਹ ਦੀ ਚਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ, ਤਾਂ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਰਾਖਵਾਂ ਹੈ।

2.6 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤਾ ਮਿਤੀ 01.08.2018 ਅਤੇ 07.08.2018 ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ TDR ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 5 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ)। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਅਖੈਤੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ :-

(i) ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਕਾਰੀ (11) ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਤੀਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ - ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਉਹ ਰਕਮ ਜੋ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰਵ ਵਜੋਂ ਉਕਤ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਦੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ 2013. ਰਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੰਚਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਇੱਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਮਹੀਨਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਅੱਪਲੋਡ ਕੀਤਾ;

(ii) ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ MRTP ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਦੇ 19;

(iii) ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਤੀਸਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰੇਗਾ ਕੁਲੈਕਟਰ/ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਕਾਰੀ;

(iv) ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੀਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਕਮ, ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ 2013 ਦੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ/ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ;

(v) ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਜਵਾਹੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ 2013 ਦੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;

(vi) ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਈ ਗਈ ਹੈ;

(vii) ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ 26 ਨਵੰਬਰ 2018 ਨੂੰ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕੈਪਸ਼ਨ ਹੇਠ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

2.7 ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਵੱਲੋਂ ਜਬਰੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਉਕਤ ਭੂਮੀ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

2.8 ਬੰਬਈ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 5310 ਦੇ 2018 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 13.08.2018 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 510 ਦੇ 2022 ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਹੈ।

2.9 ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ 13.08.2018 ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ – ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 5310 ਦੇ 2018 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2461 ਦੇ 2018 ਲਈ ਮਿਤੀ 13.08.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਨਕਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਟੀਡੀਆਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਹੋਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨਿਗਮ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਮਆਰਟੀਪੀ ਐਕਟ, 1966 ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਰਿਣਾਮ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਨੋਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 10.12.2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੂਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਕਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਟੀਡੀਆਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮਿਤੀ 10.12.2018 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2461 ਦੇ 2018 ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 5310 ਦੇ 2018 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 511 ਦੇ 2022 ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

3. ਮਿਸ ਅਪਰਾਜਿਤਾ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜੋ ਨਿਗਮ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੇ ਜੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੈਂਡੇਮਸ ਦੀ ਰਿਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਭੂਮੀ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਮੂਲ ਭੂਮੀ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ।

3.1 ਇਹ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਰਾਹਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ, 1966 ਦੀ ਧਾਰਾ 126 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ

ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਮੁਕ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਮਲ ਦੁਆਰਾ, ਜਦੋਂ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਮੁਕ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਮੈਂਡੇਟਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

3.2 ਇਹ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ਾ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2001 ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਗ, ਪਾਰਕਿੰਗ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ 12 ਮੀਟਰ ਡੀ.ਪੀ. ਰੋਡ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਸਵੀਕਾਰਿਤ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦਸ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ, ਨਾ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(2) ਜਾਂ (4) ਅਧੀਨ ਇਸਦਾ ਐਲਾਨ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਅਧੀਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ 02.01.2012 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਿਆਂ। ਇਹ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਅਤੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜੇਕਰ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਧਾਰਾ 126 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਐਲਾਨ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਨਾ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਗਿਰਨਾਰ ਟ੍ਰੇਡਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, (2007) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 555 ਉੱਤੇ ਭਾਰੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਰਾਮਪੁਰ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕੌਂਸਲ, ਸ਼੍ਰੀਰਾਮਪੁਰ ਬਨਾਮ ਸਤਿਆਭਾਮਾਬਾਈ ਭੀਮਜੀ ਦਾਵਖਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, (2013) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 627 ਅਤੇ ਛਬੀਲਦਾਸ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, (2018) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 784 ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਨੁਸਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

3.3 ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਕਿ ਅਜੇ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਨਾ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਮੈਂਡੇਟਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਤਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਮੁਕ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

3.4 ਇਹ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਿਸ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਜਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੀ ਵਿੱਤੀ ਬੰਦਿਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਬਜਟ ਖਰੀਦ ਲਈ ਕੇਵਲ 21 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੀ ਰਕਮ 62.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਜਮੀਨ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਨੁਪਯੁਕਤ ਅਤੇ ਵਰਤਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

3.5 ਇਹ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਜਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਅਤੇ ਜਮੀਨ ਦੀ ਅਨੁਪਯੁਕਤਤਾ

ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਮਕਸਦ ਲਈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਓਰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਚਾਰਧੀਨ ਜਮੀਨ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਅਨੁਪਯੁਕਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਰਤਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਇਹ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਰਕਿੰਗ, ਬਾਗ ਆਦਿ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਓਰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਚਾਰਧੀਨ ਜਮੀਨ 'ਜਯੰਤੀ ਨਾਲਾ' ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਨਾਲੇ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਬਾੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਜਨਤਕ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਨੁਪਯੁਕਤ/ਵਰਤਣਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਅਸਲ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਪਯੁਕਤ/ਵਰਤਣਯੋਗ ਅਤੇ ਨਾ-ਵਿਕਸਿਤ ਜਮੀਨ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਓਰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਖੇਤਰ ਹਾਈ ਫਲੱਡ ਲਾਈਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਬਰਸਾਤੀ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਉਕਤ ਖੇਤਰ ਬਾੜ੍ਹ ਦੀ ਚਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਉਕਤ ਰਿਜ਼ਰਵ ਜਮੀਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਵਿਕਾਸ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਜਨਤਕ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਯੁਕਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਮੀਨ ਮਾਲਕ ਅਜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਪਯੁਕਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਰਤਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸਲ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਹਰ ਇੱਕ ਜਮੀਨ ਮਾਲਕ, ਜਿਸ ਦੀ ਜਮੀਨ ਅਨੁਪਯੁਕਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਰਤਣਯੋਗ ਹੈ, ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਮਕਸਦ ਲਈ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਪਯੁਕਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਰਤਣਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾ ਵਰਤਣਯੋਗ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਊਂਟਰ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਿਗਮ।

3.6 ਇਹ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਿਸ ਸਿੰਘ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੀ ਵਕੀਲ, ਜੋ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਖਰੀਦੇ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੈਜੋਲੂਸ਼ਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀਰਾਮਪੁਰ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕੌਂਸਲ, ਸ਼੍ਰੀਰਾਮਪੁਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਰੈਜੋਲੂਸ਼ਨ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਫਿਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਣਾ 1966 ਐਕਟ ਅਤੇ/ਜਾਂ 1894 ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

3.7 ਉਪਰੋਕਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

4. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ.ਯੂ. ਸਿੰਘ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੀ ਵਕੀਲ, ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ - ਅਸਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਦੁਆਰਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

4.1 ਇਹ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੰਘ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੀ ਵਕੀਲ, ਜੋ ਅਸਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 136 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੋ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਸੁਸੰਗਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਇਆ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਸਟੋਪਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਤੋਂ, ਫਿਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਟੀਡੀਆਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ, ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ

ਮਾਣਯੋਗ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ।

4.2 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਰਕਿੰਗ, ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ, ਬਾਗ ਅਤੇ ਬਾਰਾਂ ਮੀਟਰ ਚੌੜੀ ਸੜਕ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦਸ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਜੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਹੇ ਕਿ ਉਹ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦੇਗਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ 02.01.2012 ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਐਮਆਰਟੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਇੱਕ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 18.02.2012 ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੈਜੋਲੂਸ਼ਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਇਹ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣਾ ਦੇ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕਰਕੇ ਨਿਗਮ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਿਗਮ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਫੰਡ ਸਨ ਅਤੇ ਏ ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ 22.04.2012 ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ. ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ 28.10.2015 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਉਸ ਨੂੰ PLA ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ 77,64,12,000/- ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ SLAO ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਸਮੇਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਿਗਮ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਦੀ ਰਕਮ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ 17.03.2016 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਬਦਲੇ ਟੀਡੀਆਰ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ 17.05.2016 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ TDR ਲਈ ਨਿਗਮ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟੀਡੀਆਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਬੰਧਤ ਡੀਸੀਆਰ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਘੋਰ ਅਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ - ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਰਿੱਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਸਨ 2018 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 4790 ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਸੀ ਖੇਡ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ 06.08.2018 ਦੇ ਆਰਡਰ ਰਾਹੀਂ। ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ, ਡੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਗਮ ਦੇ ਇਸ ਸਟੈਂਡ ਦਾ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਸਦੇ ਵਿੱਤੀ ਕਾਰਨ ਇਸਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ MRTP ਐਕਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ. ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਗਮ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 06.08.2018, ਉੱਤਰਦਾਤਾ - ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਗਮ ਨੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ., ਜਿਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਹੈ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਰਾਹਤ, ਜੋ ਕਿ 2018 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 4790 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨੇ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

4.3 ਇਹ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਵੀ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਸਿਵਲ ਅਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2461 ਦੀ 2018 ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ TDR ਦੇਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ

ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ TDR ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ DCR ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ TDR ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

4.4 ਇਹ ਸ੍ਰੀ ਸੀ.ਯੂ. ਸਿੰਘ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ, ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਬਦਲਿਆ ਹੈ ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਾ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ TDR ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਪਰੋਬੇਟ ਅਤੇ ਰੀਪ੍ਰੋਬੇਟ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਮੁੰਬਈ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਏਅਰਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਗੋਲਡਨ ਚੈਰੀਅਟ ਏਅਰਪੋਰਟ ਅਤੇ ਅਨੁ., (2010) 10 SCC 422 ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜੈਇੰਟ ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਆਫ ਏਅਰ ਲਾਈਨ ਪਾਈਲਟਸ' ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ALPAI) ਅਤੇ ਓਰਸ. ਬਨਾਮ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਸਿਵਲ ਏਵੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਓਰਸ., (2011) 5 SCC 435 ਅਤੇ ਕਰਮ ਕਪਾਹੀ ਅਤੇ ਓਰਸ. ਬਨਾਮ ਲਾਲ ਚੰਦ ਪਬਲਿਕ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਅਨੁ., (2010) 4 SCC 753.

4.5 ਇਹ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪਰੋਬੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰੀਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਐਸਟੋਪਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਵਜੋਂ ਸਮਝਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੀ ਉਸੇ ਅਪਰੋਬੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰੀਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਬੱਧ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ TDR ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਇਸ ਨੂੰ ਐਸਟੋਪਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

4.6 ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਆਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਸਾ ਸ੍ਰੀ ਸੀ.ਯੂ. ਸਿੰਘ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਮੂਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 127(2) ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚੂੰਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਹੁਣ ਇਸ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਇਹ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਲਿਆ।

4.7 ਐਸਾ ਹੋਰ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਸੀ.ਯੂ. ਸਿੰਘ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿ ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਧਾਰਾ 22 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3(1)(5) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਪਾਰਕਿੰਗ, ਬਾਗ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਣਾਉਣਾ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਣਾਉਣਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੱਖ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਗ, ਪਾਰਕਿੰਗ ਆਦਿ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਹੁੰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੰਬਈ ਮਹਾਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਹੀਰਾਮਨ ਸੀਤਾਰਾਮ ਦੇਓਰੁਖਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, (2019) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 411 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

4.8 ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਯੂਨੀਫਾਈਡ ਡੀ.ਸੀ.ਪੀ.ਆਰ., 2020 ਦੀ ਧਾਰਾ 11.2.4 ਅਨੁਸਾਰ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਐਸਾ ਸ੍ਰੀ ਸੀ.ਯੂ. ਸਿੰਘ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 11.2.4(ਏ) ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਗੈਰ-ਭੀੜ-ਭਾੜ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਲਈ ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 1:2 ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਮਤਲ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰਫਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਸਮਤਲ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੰਪਾਉਂਡ ਦੀਵਾਰ/ਬਾੜ ਲਗਾਉਣਾ ਵਾਂਛਨੀਯ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 1:1.85 ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ

ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਮਾਣ/ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ 1:2 ਦੀ ਬਜਾਏ 1:1.85 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਕੱਟ ਸਹਿਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ।

4.9 ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਕੌਤੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

5. ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬਾਈ ਵਿੱਚ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ।

6. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਹੈ:

ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 226 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਮੈਂਡੇਮਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਤਾ/ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਖਾਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਮੂਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਮੂਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੈ, ਉਹ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਨੁਪਯੁਕਤ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਹੈ?

7. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੇ ਦੇ ਜਵਾਬੀ – ਮੂਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਰਾਹਤਾਂ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ:-

a. ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ;

b. ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੈਂਡੇਮਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਰਿਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਮੈਂਡੇਮਸ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 126 ਦੇ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (2) ਅਤੇ (4) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਅਧੀਨ ਅੰਤਿਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ;

c. ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੈਂਡੇਮਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਰਿਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਮੈਂਡੇਮਸ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 3 ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਅਰਥਾਤ ਰੁ. 77,64,12,000/- ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 7 ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 7 ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਉਕਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ;

d. ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਠੀਕ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

8. ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਰਦਾਸਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (i) ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਜਟੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ; (ii) ਕਿ ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 126 ਰ/ਵ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਲੈਪਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ (iii) ਕਿ ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਉਹ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਨੁਪਯੁਕਤ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਰਕਿੰਗ, ਬਾਗ ਆਦਿ। ਪਰੰਤੂ, ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ

ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਐਲਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

8.1 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੈਂਡੇਟਸ ਦਾ ਰਿਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਰਕਿੰਗ, ਬਾਗ ਆਦਿ। ਇਸ ਲਈ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੈਂਡੇਟਸ ਦਾ ਰਿਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

9. ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਸਮੇਂ, ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

9.1 ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦਾ ਤੀਜਾ ਅਧਿਆਇ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਓਂ ਹੀ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਐਕਟ, 1966 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਹਰ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਭੂ-ਉਪਯੋਗ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਸੌਦਾ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਖੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਨੁਸਾਰ, ਹਰ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਸੌਦਾ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮਨਸ਼ਾ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਤਿਆਰੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮਸੌਦਾ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਮਸੌਦਾ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ; ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸੇ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਐਕਟ, 1966 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ। ਐਕਟ, 1966 ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ, 1966 ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ, ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਧਾਰਾ 22 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:-

"22. ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਨਿਯਮਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਜਿੰਨੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਯਾਨੀ,—

(a) ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ, ਉਦਯੋਗਿਕ, ਵਪਾਰਕ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਅਤੇ

(b) ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਬਾਜ਼ਾਰ, ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਥੀਏਟਰ ਅਤੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ, ਜਾਂ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਇਕੱਠ, ਅਜਾਇਬਘਰ, ਕਲਾ ਗੈਲਰੀਆਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਇਮਾਰਤਾਂ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ।

(c) ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸਥਾਨਾਂ, ਖੇਡ ਮੈਦਾਨਾਂ, ਸਟੇਡੀਆ, ਚਿੜੀਆਘਰਾਂ, ਹਰੇ ਪੱਟੀਆਂ, ਕੁਦਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ, ਸੈਂਕਚੁਰੀਆਂ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀਆਂ ਲਈ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ;

(d) ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੜਕਾਂ, ਹਾਈ-ਵੇਅਜ਼, ਪਾਰਕ-ਵੇਅਜ਼, ਰੇਲਵੇ, ਜਲ-ਮਾਰਗ, ਨਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸਮੇਤ ;

(e) ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ, ਨਿਕਾਸੀ, ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ, ਸੀਵਰੇਜ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ, ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਗੈਸ ;

(f) ਸਮੁਦਾਇਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ;

(g) ਸੇਵਾ ਉਦਯੋਗਾਂ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਸਟੇਟਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਾਈਟਾਂ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਜੋ ਵਿਸਤਾਰਿਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੋਣ ;

(h) ਕੁਦਰਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਤੇ ਲੈਂਡਸਕੇਪ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਸੰਭਾਲ, ਸੰਰਕਸ਼ਣ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ;

(i) ਇਤਿਹਾਸਕ, ਕੁਦਰਤੀ, ਵਾਸਤੂਕਲਾ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਦਿਲਚਸਪੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁੱਲ ਦੇ ਫੀਚਰਾਂ, ਢਾਂਚਿਆਂ ਜਾਂ ਥਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਪਰਿਸਰਾਂ ਦਾ ਸੰਭਾਲ ;

(j) ਹੜ੍ਹ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਦਰਿਆ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ;

(k) ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਉਪਯੋਗਤਾ ਉਪਕ੍ਰਮ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਏ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ 'ਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਲਈ ;

(l) ਨਿੰਨ੍ਹੀਆਂ, ਦਲਦਲੀ ਜਾਂ ਅਸਿਹਤਮੰਦ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਭਰਾਈ ਜਾਂ ਰਿਕਲੇਮੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਮਤਲਤਾ ;

(m) ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅੰਦਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਫੀਸਾਂ, ਚਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦਾ ਇਮਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਦਰ 'ਤੇ ਇਕ ਵਾਧੂ ਫਲੋਰ ਸਪੇਸ ਇੰਡੈਕਸ ਲਈ ਜਾਂ ਖਾਸ ਇਜਾਜ਼ਤਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਕਾਸ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਲਈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਬਣਾਏ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸਥਾਨ, ਪਲਾਟ ਲਈ ਬਿਲਡਿੰਗ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ, ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਗਿਣਤੀ, ਆਕਾਰ, ਉਚਾਈ, ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਕਿਰਦਾਰ, ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਖੇਤਰ 'ਚ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਘਣਤਾ, ਇਮਾਰਤਾਂ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਅਤੇ ਮਕਸਦਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਉਪਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮਿਆਂ ਬਾਅਦ ਬੰਦ ਕਰਨਾ, ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਲਈ ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਪੇਸ ਅਤੇ ਲੋਡਿੰਗ ਅਤੇ ਅਨਲੋਡਿੰਗ ਸਪੇਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਸਾਈਨਾਂ ਅਤੇ ਬੋਰਡਿੰਗਾਂ ਦੇ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

9.2 ਇਸ ਲਈ, ਡਰਾਫਟ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪਲਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪਲਾਨ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਐਕਟ, 1966 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਣਾਉਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪਲਾਨ/ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪਲਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਹਰ ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ

ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਜ਼ਮੀਨ-ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਥਾਰਿਟੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐਕਟ, 1966 ਅਧੀਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪਲਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਥਾਰਿਟੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 22 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ (ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਹੇਠ ਰੱਖਣਾ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ) ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪਲਾਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 22 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਥਾਰਿਟੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪਲਾਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਥਾਰਿਟੀ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਖਰੀਦ ਦੁਆਰਾ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖਰੀਦ ਸਕੇਗੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪਲਾਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

9.3 ਇਸ ਲਈ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਡਰਾਫਟ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪਲਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਥਾਰਿਟੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ(ਆਂ) ਨੂੰ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਜ਼ਮੀਨ-ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪਲਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਧਾਰਾ 22 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ, ਜੋ ਨਿਸ਼ਾਨਜ਼ਦ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਪਯੋਗੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਰਤੋਂਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿੱਥੇ ਕੁਝ ਤਿਰਛੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਥਾਰਿਟੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਹੇਠ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤੋਂਯੋਗ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਪਯੋਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਹੇਠ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਰੰਗੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਕਸਰਤ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਫਿਰ ਅਥਾਰਿਟੀ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗੀ ਜੋ ਅਨਿਵਾਰਿਆਂ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੋਂਯੋਗ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਪਯੋਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪਲਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਹੇਠ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪਲਾਨ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਥਾਰਿਟੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਏ ਬਣਾਏ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜੋ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਰਤਣਯੋਗ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

9.4 ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਆਈ ਜ਼ਮੀਨ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਉਪਯੁਕਤ ਜਾਂ ਵਰਤਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵ, ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਰਕਿੰਗ, ਬਾਗ ਆਦਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਜ਼ਮੀਨ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਨਦੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ‘ਜਯੰਤੀ ਨਾਲਾ’ ਹੈ, ਉਕਤ ਰਿਜ਼ਰਵ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਕੋਰਟ ਅਗੇ ਵੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਖੇਤਰ ਉੱਚ ਹੜ੍ਹ ਰੇਖਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਬਰਸਾਤੀ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ, ਉਕਤ ਖੇਤਰ ਹੜ੍ਹ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਯੁਕਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਕਤ ਰਿਜ਼ਰਵ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਵੱਡੀ ਲਾਗਤ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਵਿਕਾਸ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਉਪਯੁਕਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਰਤਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।

9.5 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਥੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜਨਤਕ

ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਰੱਖਣ ਦੌਰਾਨ, ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਉੱਤੇ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੇ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਉੱਤੇ ਖਰੀਦੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉਹ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਹੁਤ ਉਪਯੁਕਤ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਵੇਂ ਇਕ ਖੇਤਰ, ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਬਾੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ 'ਜਯੰਤੀ ਨਾਲਾ' ਨਾਮਕ ਇਕ ਛੋਟੀ ਨਦੀ ਬਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਰਕਿੰਗ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸੜਕ ਦੇ ਚੌੜਾਈ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਆਦਿ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 125 ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇਕ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਉਸ ਖਾਸ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤਤਾ ਸਬੰਧੀ ਸਾਰੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਤੇ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕਾਰਕ ਹੈ।

10. ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ ਉਹ ਅਗਲੇ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ, 1966 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 126 ਅਤੇ 127 ਹੋਣਗੇ। ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:-

"126. ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ।-(1) ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਮਸੌਦੇ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਸਕੀਮ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਹੈ, ਤਾਂ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ, ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ, ਸੈਕਸ਼ਨ 113A ਵਿੱਚ ਅਨ੍ਹਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, —

(a) ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਕੇ, ਜਾਂ

(b) ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਦਲੇ, ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ, ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1894, ਫਲੋਰ ਸਪੇਸ ਇੰਡੈਕਸ (ਐਫ.ਐਸ.ਆਈ.) ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੇਬਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਰਾਈਟਸ (ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ.) ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਉਕਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਖਰਚ ਤੇ ਮੁਫਤ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਦੇ ਬਦਲੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਲਾਗਤ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਵਾਧੂ ਫਲੋਰ ਸਪੇਸ ਇੰਡੈਕਸ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੇਬਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਰਾਈਟਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਸੀ) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1894 ਅਧੀਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਦਾਖਲ ਕਰਕੇ,

ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਜਾਂ ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1894 ਅਧੀਨ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਫਲੋਰ ਸਪੇਸ ਇੰਡੈਕਸ ਜਾਂ ਵਾਧੂ ਫਲੋਰ ਸਪੇਸ ਇੰਡੈਕਸ ਜਾਂ ਟਰਾਂਸਫਰੇਬਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਰਾਈਟਸ ਦੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੁਆਰਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ (ਨਾਲ ਹੀ ਕੋਈ ਸੁਵਿਧਾ, ਜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਜਾਂ ਨਿਰਮਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ) ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਸਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

(2) ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਤੀ ਮਿਲਣ 'ਤੇ, ਜੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਨਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ

ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ 3[ਜੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ (ਧਾਰਾ 49 4[ਅਧੀਨ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 113A ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ]) ਆਪ ਹੀ ਇਸ ਰਾਏ ਦੀ ਹੈ] ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਧਿਕਾਰਿਕ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਇੱਕ ਐਲਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਐਲਾਨ, ਉਕਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਮਸੌਦਾ ਕ□ੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾ, ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਯੋਜਨਾ, ਜਾਂ ਸਕੀਮ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ।

(3) ਉਕਤ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਐਲਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ 'ਤੇ, ਕਲੈਕਟਰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਲੈਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ; ਅਤੇ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸ ਸੋਧ ਨਾਲ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਹੋਵੇਗਾ,—

(i) ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ;

(ii) ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ; ਅਤੇ

(iii) ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅੰਤਰਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ, ਮਸੌਦਾ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਉੱਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਸਕੀਮ ਦੇ ਮਸੌਦੇ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ, ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰੀਜਨਲ ਅਤੇ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ (ਦੂਜੀ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1972 ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਰੀਦ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ:

ਹੋਰ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ, ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਕਲੋਜ਼ (ii) ਲਈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 40 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰੀਜਨਲ ਅਤੇ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ (ਦੂਜੀ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1972 ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਐਕਟ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

(4) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਪ੍ਰੋਵਾਈਜ਼ੋ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਐਲਾਨ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, (ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਵਧੀ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰੀਜਨਲ ਅਤੇ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1993 ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1894 ਅਧੀਨ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (2) ਅਤੇ (3) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਸੋਧ ਨਾਲ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਉਹ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਲਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇਗਾ।

127. ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਲੈਪਸ ਹੋਣਾ-(1) ਜੇਕਰ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ, ਅਲਾਟ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰੀਦੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਅੰਤਿਮ ਕ□ੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ [2][ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 126 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਜਾਂ (4) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਐਲਾਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ

ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਵਧੀ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ, ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਟਾਈਟਲ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲੈਪਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਲਈ ਸੰਲਗਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਦੇ ਲੈਪਸ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਕੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗੀ।

10.1 ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 126 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਮਸੌਦਾ ਕ◌ੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾ, ਵਿਕਾਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਸਕੀਮ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ, ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1894 (ਹੁਣ ਇਹ 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਹੋਵੇਗਾ) ਅਧੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ/ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 126(2) ਤੋਂ 126(4) ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸਰਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ, ਅਲਾਟ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਅੰਤਿਮ ਕ◌ੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 126 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਜਾਂ (4) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਐਲਾਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਵਧੀ (ਦਸ ਸਾਲ) ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ, ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲੈਪਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ,ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਜਿਹੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਤੋਂ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਅਹੁਦਾ ਅਤੇ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਹੀਂ, ਸਬੰਧਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਉਪ- ਧਾਰਾ 127 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਅੱਗੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ, ਵੰਡ ਜਾਂ ਅਹੁਦਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗੀ।

10.2 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 127 ਵਿੱਚ ਉੱਲੇਖਿਤ “ਕਦਮ” ਚੁੱਕਣਾ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਗਿਰਨਾਰ ਟਰੇਡਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ), ਸ਼੍ਰੀਰਾਮਪੁਰ ਮਿਉਂਸਿਪਲ ਕੌਂਸਲ, ਸ਼੍ਰੀਰਾਮਪੁਰ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਛਬੀਲਦਾਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

10.3 ਗਿਰਨਾਰ ਟਰੇਡਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 126 ਅਤੇ 127 ਦੀ ਪੂਰੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 127 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 31 ਅਤੇ 32 ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

“31. ਸੈਕਸ਼ਨ 127 ਦੋ ਸਮਾਂ ਅਵਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ, 10 ਸਾਲ ਦੀ ਇੱਕ ਅਵਧੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ, ਅਲਾਟ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਣਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਖੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ

ਲਈ ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਜਾਂ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ, ਜੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 127 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂਦੇ, ਤਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 127 ਦਾ ਦੂਜਾ ਭਾਗ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ, ਜਦੋਂ ਮਾਲਕ ਵੱਲੋਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਕਦਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਅਵਧੀ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ, ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਡੀਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਮੁਕ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੇ ਮੁਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 127 ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂਦੇ, ਤਾਂ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਮੁਕ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼ਬਦ “ਉਪਰੋਕਤ” ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੰਯੋਜਨਾ “ਇਸ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ” ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 126 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਵੱਲ ਸੰਦਰਭਿਤ ਹੈ MRTP ਐਕਟ।

32. ਜੇਕਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 127 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਮੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਲਕ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਉਪਲਬਧਤਾ ਕੇਵਲ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਸੰਬੰਧਿਤ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਿਹਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਮਾਲਕ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਚਾਹੇ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਸੰਬੰਧਿਤ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਵਰਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।

10.4 ਸੈਕਸ਼ਨ 127 ਦੇ MRTP ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ “ਕਦਮਾਂ” ਸ਼ਬਦ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ਼ 56 ਅਤੇ 57 ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:-

“56. ਸੈਕਸ਼ਨ 127 ਦੇ MRTP ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਧਾਰਭੂਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ ਕਿ ਯਾ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਜੋ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਕਦਮ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਵੱਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦਾ ਇੱਕ ਕਦਮ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕਣਾ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੀ ਅਸਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਕੇਵਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹਰਾਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਹਰਾਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਕਦਮ ਜੋ ਖਰੀਦ ਲਈ ਕਦਮ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਉਹ ਖਰੀਦ ਵੱਲ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

57. ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 127 ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸ਼ਬਦ "ਕਦਮ" (ਬਹੁਵਚਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਕਵਚਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 126 ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਕਦਮ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਐਲਾਨ ਦੀ ਜਾਰੀ ਹੋਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 126(1) ਦੀ ਉਪਧਾਰਾ (ਸੀ) ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮੋਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 126 ਦੀ ਉਪਧਾਰਾ (2) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਨੂੰ

ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਦੇਵੇ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੇ ਗਏ ਜਨਹਿਤ ਲਈ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਵੱਲ ਕਦਮ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

10.5 ਸ਼੍ਰੀਰਾਮਪੁਰ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕੌਂਸਲ, ਸ਼੍ਰੀਰਾਮਪੁਰ (ਉਪਰੋਕਤ),ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਯੋਜਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 127(1) ਅਨੁਸਾਰ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ "ਕਦਮ" ਲੈਣਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲੈਪਸ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਗਿਰਨਾਰ ਟ੍ਰੇਡਰਜ਼ (ਉਪਰੋਕਤ) ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਐਕਟ, 1966 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕਦਮ ਨਹੀਂ" ਨੂੰ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਹੁਣ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਫਿਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਣਾ 1966 ਐਕਟ ਅਤੇ/ਜਾਂ 1894 ਐਕਟ ਜਾਂ ਹੁਣ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(2) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਐਲਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾ ਨੂੰ ਇਹ ਸਬੂਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜਨਹਿਤ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੁਕੜੇ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 42 ਅਤੇ 43 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ:-

“42. ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਵੀ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਗਿਰਨਾਰ ਟਰੇਡਰਜ਼ [ਗਿਰਨਾਰ ਟਰੇਡਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ, (2007) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 555] ਵਿੱਚ ਬਹੁਮਤ ਨੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਵੱਲ ਕਦਮ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਕਦਮ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਐਲਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। 1966 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ 126 ਅਤੇ 127 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਕਾਰਜ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦਯਾ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗੀ।

43. 1966 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 127 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ “ਉਪਰੋਕਤ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕਣ” ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਣਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ, 1966 ਦੇ ਐਕਟ ਜਾਂ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। 1966 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 125 ਤੋਂ 127 ਤੱਕ ਪਾਸ ਕਰਕੇ, ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਵਿਚਲਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਸੰਪੂਰਣ ਪੜ੍ਹਾਈ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਸਾਰ ਨੂੰ 1966 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ/ਹੋਰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ/ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਸਕੀਮ, ਆਦਿ ਦੇ ਨਫ਼ਾ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸਹਾਰੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 31(5) ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ 126 ਅਤੇ 127 ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ ਕਿ ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 127 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਅੰਦਰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂਦੇ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਨਾਫਾਡੇ ਦੀ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ 126 ਅਤੇ 127 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਜੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜੀਬ ਨਤੀਜੇ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਾਂਝੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 300-ਏ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।”

10.6 ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਛਬੀਲਦਾਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗਿਰਨਾਰ ਟਰੇਡਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ)

ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਰਾਮਪੁਰ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕੌਂਸਲ, ਸ਼੍ਰੀਰਾਮਪੁਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਦਸ ਸਾਲ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 127 ਅਧੀਨ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

11. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਡਰਾਫਟ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪਲਾਨ/ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪਲਾਨ ਅਧੀਨ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪਲਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਉੱਤੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ/ ਆਵੰਟਨ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਜਿਹੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ/ਆਵੰਟਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਵਜੋਂ ਕਹਿਣਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਐਲਾਨ ਹੁਣ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਐਲਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 127 ਅਨੁਸਾਰ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਐਲਾਨ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪਲਾਨ ਅਧੀਨ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ/ ਆਵੰਟਨ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਜਿਹੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ/ਆਵੰਟਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

11.1 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਪਹਿਲਾ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪਲਾਨ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਮੂਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ 1976 ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜਾ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪਲਾਨ 18.12.1999 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਅਤੇ 01.02.2000 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਵੀ ਮੂਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਖਰੀਦਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ – ਮੂਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਐਮ.ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਅਧੀਨ 02.01.2012 ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਖੇਤਰ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ। ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਵੱਲੋਂ ਕੇਵਲ ਰਿਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਣਾ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਦੇ ਲੈਂਡ ਏਕਵਾਇਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ, ਨਾਮਤ: ਉਸ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਐਲਾਨ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ, ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

12. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੈਂਡੇਮਸ ਦੀ ਰਿਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਨੇ 18.02.2012 ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਬਜਟੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਣਾਉਣਾ ਐਮਆਰਟੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਡੇਮਸ ਦੀ ਰਿਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਲੈਂਡ ਐਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1894 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੁਆਰਾ, ਜਦੋਂ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

13. ਹੁਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟਿੱਪਣੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਇਸਨੂੰ ਐਮਆਰਟੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 127(2) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਾਡੀ ਟਿੱਪਣੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਸੂਚਨਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪਰਿਣਾਮਕ ਕਾਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 127(1) ਅਧੀਨ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ, ਆਵੰਟਨ ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਸੰਬੰਧੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਐਮਆਰਟੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 127(1) ਅਧੀਨ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ।

14. ਇਸ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਮੈਂਡੇਮਸ ਦੀ ਰਿਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਇਸਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਮਆਰਟੀਪੀ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ।

15. ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਵੀ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਐਲਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਉਂਟਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਉਹਨਾਂ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਉਪਯੋਗੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਰਤਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ਾ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 'ਜਯੰਤੀ ਨਾਲਾ' ਨਾਮਕ ਨਦੀ ਲੰਘਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਜਨਤਕ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਉਪਯੋਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਫੀ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਦ ਤੱਕ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਉਪਯੋਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਖੇਤਰ ਉੱਚ ਹੜ੍ਹ ਰੇਖਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ, ਬਰਸਾਤੀ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਖੇਤਰ ਹੜ੍ਹ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਮੂਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਵਾਦਿਤ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਪਯੋਗੀ ਅਤੇ ਵਰਤਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਯੋਜਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਤੇ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਸੱਚਮੁੱਚ ਜਨਤਕ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਰਿਜ਼ਰਵ ਹੈ, ਉਪਯੋਗੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਰਤਣਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਹਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਇਹ ਦੇਖੇਗਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਪਯੋਗੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਯੋਜਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸਨੂੰ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਯੋਜਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ/ਯੋਜਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਯੋਗੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਰਤਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਇਹ ਰਿਜ਼ਰਵ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਰੰਗਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਖਜ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਪਾਵੇਗੀ।

16. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵੱਲੋਂ ਖਰੀਦਣ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਨਾ ਜਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਵੈਧ ਕਾਰਨ ਸੀ। 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ, ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ

ਲਈ 77,65,12,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦੇਣੀ ਪਈ ਸੀ। ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸਾਲਾਨਾ ਬਜਟ 21 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਬਜਟੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵੱਡਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਵੀ, ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਉਪਯੋਗੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਰਤਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਮਆਰਟੀਪੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ, ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ, ਯੋਜਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 22 ਦੇ ਖੰਡਾਂ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਅਤੇ ਸ

17. ਹੁਣ, ਅਸਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ, ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਤੇ, ਉਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਵਿਚਾਰਾਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਲਾਈ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪਰੋਬੇਟ ਅਤੇ ਰੀਪ੍ਰੋਬੇਟ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਤੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਸਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਅਪਰੋਬੇਟ ਅਤੇ ਰੀਪ੍ਰੋਬੇਟ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਤੇ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ, ਅਸਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ 01.08.2018 ਅਤੇ 07.08.2018 ਦੀਆਂ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 5 ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਇੱਕੋ ਅਰਦਾਸ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਲਈ, ਹੁਣ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

17.1 ਭਾਵੇਂਕਰ ਹੋਰ ਵੀ, ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਜੋ ਕਿ ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਉਚਿਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਣਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਵਰਤਣਯੋਗ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 2020 (ਯੂ.ਡੀ.ਸੀ.ਪੀ.ਆਰ.) ਦੀ ਧਾਰਾ 11.2.2 ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਧੀਨ ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇਗੀ ਲਈ:-

“xxxxxxxxxxxxx

ii) ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਕਿ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਐਕਟ,1966 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ;

xxxxxxxxxxx

v) ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਵਿਕਾਸ ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ;

xxxxxxxxxxx

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਵਧੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹੈ, ਸਮਝੀ ਗਈ ਹੈ।

17.2 ਭਾਵੇਂ ਉਪਰੋਕਤ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 11.2.3 ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਸਟਲ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਜ਼ੋਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜ਼ਮੀਨ, ਨਦੀ ਨੇੜੇ ਜ਼ਮੀਨ, ਕੁਦਰਤੀ ਤਲਾਬ, ਟੈਂਕ, ਜਲ ਸਰੋਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਵਿਕਸਿਤ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਟੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

18. ਉਪਰੋਕਤ ਅਤੇ ਉਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੈ। ਚੁਕੌਤੀ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਅਗਾਊਂ ਵਧਣ ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ 30 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੂਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਨਤੀਜਤਨ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਮੂਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 5310 ਦੇ 2018) ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਰ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਖਰਚੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ.511 ਦਾ 2022

19. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ.510 ਦਾ 2022 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ. 511 ਦਾ 2022 ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ

(ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ : ਅਜੈ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.)

ਪੀਲਾਂ ਨਿਪਟਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate